

Debreceni Ítéltábla

Fkf.I.527/2024/29.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2024. november 11. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés bűntettének kísérlete miatt fk. Terhelt1 és társa ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2024. május 3. napján kihirdetett 17.Fk.235/2023/118. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottak cselekményét egységesen társtettesként elkövetett emberölés bűntettének kísérleteként [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] minősíti.

A szabadságvesztés büntetést Terhelt2 II. r. vádlott tekintetében 10 (tíz) évre súlyosítja azzal, hogy azt fegyházban kell végrehajtani.

Egyetemlegesen kötelezi a vádlottakat 123 560 (százhuszonháromezer-ötszázhatvan) Ft bűnügyi költség viselésére is, míg 183 000 (száznyolcvanháromezer) Ft-ot pedig az állam visel.

Egyéb részekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A szabadságvesztésbe beszámítja fk. Terhelt1 I. r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban felmerült 60 900 (hatvanezer-kilencszáz) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában fk. Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottakat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli társtettesként elkövetett emberölés büntetnének kísérletében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés] és 1 rendbeli társtettesként elkövetett kifosztás büntetnében [Btk. 366. § (1) bekezdés b) pont]. Ezért fk. Terhelt1 I. r. vádlottat halmazati büntetésül 4 év fiatalkorúak börtönében végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra, Terhelt2 II. r. vádlottat pedig halmazati büntetésül 8 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a fiatalkorú vádlottnál a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap, Terhelt2 II. r. vádlott pedig feltételes szabadságra nem bocsátható. A szabadságvesztésbe beszámította fk. Terhelt1 I. r. vádlott által előzetes fogvartartásban töltött időt. Határozott a lefoglalt bűnjelekről (lefoglalás megszüntetés és kiadás, valamint az iratok melletti kezelés), továbbá kötelezte a vádlottakat külön-külön a bűnügyi költség nagyobb részének megfizetésére, megállapítva, hogy 306 560 Ft bűnügyi költséget az állam visel.

[2] Az ítélet ellen két irányban jelentettek be fellebbezést.

[3] Az ügyészség a nyilatkozattételre rendelkezésre álló határidőben mindkét vádlott terhére, a vád szerinti minősítés (nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntetnének kísérlete) a büntetések súlyosítása iránt és a bűnügyi költség viselése tárgyában terjesztett elő jogorvoslatot (Hajdú-Bihar Vármegyei Főügyészség B.124/2023/95., 119. sorszámú elsőfokú irat). A fellebbezés írásbeli indokolásában a Kúria eseti döntéseire is hivatkozva fejtette ki, hogy a vádlottak terhére az eshetőleges ölési szándék megállapítható, miként a bántalmazás menetében végzett, idegen értékek megszerzésére irányuló cselekvőség folytán a nyereségvágyból, a bántalmazás rendkívül durva formája miatt pedig a különös kegyetlenséggel elkövetés minősítő körülmények is megvalósultak. Részben erre tekintettel a vádlottak büntetésének lényeges súlyosítása, valamint a kiegészítő orvosszakértői véleménnyel felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés módosítása szükséges (B. 124/2023/102., 1. sorszámú másodfokú irat melléklete).

[4] Másfelől az ítéletet a kihirdetését követően védelmi fellebbezések támadták.

Fk. Terhelt1 I. r. vádlott elsősorban felmentésért, a jogi minősítést is sérelmezve, másodlagosan a büntetés enyhítése, a védője felmentésért, illetve enyhébb minősítés megállapítása (az emberölés és a kifosztás súlyos testi sértés büntetnének minősítése, továbbá büntetés helyett javítóintézeti nevelés alkalmazása, illetve a büntetés enyhítése céljából) terjesztettek elő perorvoslatot. Hasonló tartalommal fellebbezett a fiatalkorú vádlott törvényes képviselője, a cselekmények enyhébb minősítése és a joghátrány enyhítése iránt (118.

sorszámú elsőfokú tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal 1-4. bekezdések). Az I. r. vádlott védője a másodfokú eljárásban több beadványban indokolta a perorvoslatot, illetve tett észrevételeket és terjesztett elő bizonyítási indítványokat. Indítványt tett a javítóintézet és a fiatalkorú több nevelőjének tanúkihallgatására az intézetben folytatott tanulmányai és életkörülményei, viselkedése tisztázása érdekében. Kifogásolta, hogy a vármegyei főügyészség és a másodfokú ügyészség is, a fellebbezése írásbeli indokolásában tévesen jelölte meg az I. r. vádlottat egyes cselekmények elkövetőjeként, konkrétan összekeverve a vádlotti cselekmények egyes részleteit. A minősítést továbbra is sérelmezte, álláspontja szerint nem igazolt a haszonszerzési szándék, másfelől az ölési szándék sem, a vádlottak cselekménye csak a súlyos testi sértés büntettét valósíthatta meg. Beadványai sorában abszolút eljárási szabálysértésre is hivatkozott, mert a bíróság megsértette a tettazonosság elvét, a vád keretein túlterjeszkedett, elsősorban az I. r. vádlottnál, mely olyan súlyos eljárási szabálysértés, mely az ítélet hatályon kívül helyezését teszi szükségessé (12., 14., 15., 16., 22., 23. és 24. sorszámú másodfokú utóiratok).

Terhelt II. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodsorban enyhébb minősítés (súlyos testi sértés büntette) és a büntetés lényeges enyhítése végett jelentettek be jogorvoslatot az ítélet ellen a kihirdetése után (118. sorszámú elsőfokú tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal 5-6. bekezdések). A védő a fellebbezése írásbeli indokolásában az emberölés büntette és a kifosztás büntette helyett a cselekmény életveszélyt okozó testi sértés kísérletének minősítését, valamint nagyobb nyomatókat tulajdonítva az enyhítő tényezőknek a büntetés enyhítését indítványozta (126. sorszámú elsőfokú irat).

[5] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a perorvoslatokra tett Bf.249/2024/3. számú észrevételében az ügyészségi fellebbezést módosítással tartotta fenn, és az élet elleni cselekmény különös kegyetlenséggel elkövetettként minősítésére [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont] és mindkét vádlott büntetésének súlyosítására, egyéb részekben – a kifosztás büntetének minősítést is törvényesnek találva – a sérelmezett határozat helybenhagyására tett indítványt.

[6] Az ítéltábla az ítéletet támadó fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[7] A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakat, a védők a perorvoslataikat fenntartották, míg a vádlottak megbánásukat hangoztatták.

[8] Az ügyészségi fellebbezés részben alapos, a védelmi perorvoslatok viszont alaptalanok.

[9] A másodfokú bíróság – tekintettel a védelmi fellebbezések okára és irányára – a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljeskörűen felülvizsgálta, azaz a revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, a tényállás

megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmények minősítésére, a büntetéskiszabásra, az intézkedés alkalmazására, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is, függetlenül attól, hogy ki és milyen okból fellebbezett. A Be. fellebbezési normáiban is főszabály a teljes felülbírálat. Jelen esetben a perorvoslatok támadták a tényállást, a bűnösség megállapítását és a cselekmények jogi minősítését is, ezért korlátozott revízióra nem kerülhetett sor.

[10] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a) -h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1), (2) bekezdés a) -d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezve.

[11] Az eljárásjog revíziója során kell kitérni rá, hogy fk. Terhelt1 I. r. vádlott védőjének azon hivatkozása, miszerint az elsőfokú bíróság a vádelvet megsértette, nem volt megalapozott. A védő a 22. sorszámú beadványában kiemelte, hogy a sértetti baseball sapka terhelti birtokbavételét a vádirat nem tartalmazta. Ez a hivatkozás iratellenes, mert a Hajdú-Bihar Vármegyei Főügyészség B.124/2023/54. számú vádirata az 5. oldal 3. bekezdésében rögzíti, hogy Terhelt2 II. r. vádlott a sértett sapkáját magához vette és azt később be is vitte a házba. E cselekmények során pedig ott volt az I. r. vádlott is, és észlelte a történeteket, miközben maga is bántalmazta a sértettet társával egyetértésben. A 23. sorszámú beadványban a védő azzal érvelt, hogy a bíróság átvette a vádló szerepét, a sapkát a vád ugyanis kizárólag a II. r. vádlotthoz kapcsolta, így az az I. r. vádlott cselekményéhez nem köthető, a bíróság mégis ezt tette az ítéleti tényállásban, mely súlyos, hatályon kívül helyezésre alapot adó szabálysértésnek felel meg. A védő e hivatkozása sem teljesen iratszerű, mert a vád a vádlottak által ugyanis nem egyező formában és súllyal, de teljesen azonos keretek közé illeszkedő elkövetési magatartást írt le, és az I. r. vádlott is részt vett mind a sértett bántalmazásában, mind pedig a dologelvételre irányuló cselekménysorban. A Be. 6. § (2), (3) bekezdésében írtak megsértésére nem került sor, a védő által felhívott BH2022. 258. eseti döntés II. pontja pedig eltérő tényállású bűncselekménnyel kapcsolatos, különböző eljárási helyzettel jellemezhető jogkérdést taglal (költségvetési csalás büntette). A vád tehát végig tartalmazta az I. r. vádlott részvételét is a dolog elvételében, illetve annak megkísérlésében, az pedig, hogy a bíróság a vádtól részletesebben állapítja meg a tényállást, attól esetleg részlegesen eltérve, nem jelenti a vádelv sérelmét (BH2021. 66). Nem történt tehát sem relatív, sem abszolút hiba. A tettazonosság részleges sérelme egyébként sem valósít meg feltétlen eljárási szabálysértést, mert az orvosolható a másodfokú eljárásban a sérelemmel érintett tényállásrész mellőzésével. Itt azonban erről szó sem volt.

[12] Ami a ténykérdéseket illeti. A törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és döntően megalapozott tényállást állapított meg, mely csak igen kis részben volt hiányos a sértetti bántalmazás részleteit, konkrétan Terhelt2 II. r. vádlott elsőként véghez vitt és a sértett földre kerülését eredményező ütését és annak helyszínét érintően. A Be. 592. § (2) bekezdés a) pontjában nevesített megalapozatlanság részbeni, melyet a másodfokú bíróságnak orvosolnia kellett.

[13] A Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében a másodfokú bíróság ezért a tényállást a [25] bekezdésben annyiban egészíti ki, hogy Terhelt2 II. r. vádlott egy igen nagy lendületű, előre irányuló, nagyjából egyenes jobb kezes, a fejre irányzott ökölütéssel kezdte meg a sértett bántalmazását, mely ütés folytán került sértett2 a földre, konkrétan az úttestre az Y alakú útkereszteződésben, pár méterre a közeli ház sarokrészétől.

[14] Az ítéltábla a tényállást elsősorban a kamerafelvétel mint tárgyi bizonyíték és részben a terhelti vallomások alapján egészítette ki. A tényállás egyébként igen részletes és iratszerű, de a II. r. vádlott általi ökölütés formáját és annak nagy lendületét indokolt volt a tényállásban rögzíteni, mely a bántalmazás nagy intenzitására utal, aminek már akkor közvetlen észlelője, majd részese is volt a fiatakorú I. r. vádlott.

[15] A kiegészítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú ítélezés alapját képezte.

[16] A tényállás megalapozottságát a törvény pozitív formában nem fogalmazza meg, arra elsősorban a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésben meghatározott (teljes és részbeni) megalapozatlansági okok nemlétéből lehet következtetést vonni. A jogirodalom és a bírói gyakorlat szerint ugyanakkor pozitív oldalról is rögzíthető, hogy a tényállás rendszerint akkor megalapozott, ha a bíróság a vád keretei között, a bizonyítási eljárás törvényes lefolytatását követően az ügyész által büncselekménynek tartott múltbeli események kapcsán a tényeket valósághűen, hiánymentesen állapítja meg [BH2024. 106]. A kiegészítést követően a tényállás e követelményeknek megfelel, melynek következménye a tényálláshoz kötöttség, mely kizárja a bíróság által elfogadott tények megváltoztatását akár a vád, akár a védelem javára.

[17] Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, tartalmuk és a logika szabályai szerint egyenként és kölcsönhatásukban is értékelte, mely értékelő tevékenységet követően helyes bírói gondolatmenet által állapította meg a tényállást. Az ügy sajátossága, mely napjainkban már egyre gyakrabban tapasztalható, hogy a technika fejlődése által közterületet is figyelemmel kísérő biztonsági kamera felvétele rögzítette az eseményeket, melyek ugyan a valós történéstől eltérően nem három, hanem két dimenzióban mutatják be az eseményeket (ezért nem tudott az orvosszakértő kizárólag a felvételek alapján nyilatkozni minden terhelti, a sértett ellen irányuló erőbehatás intenzitására, károsító hatására), de azok mint objektív tárgyi bizonyítékok leginkább a valóságot tükrözik, szemben a terhelték tettelegességet nagyrészt elismerő, de felelősségüket csökkentő védekezésével szemben. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok gondos értékelésével és a közvetett bizonyítás szabályainak helyes alkalmazásával vont következtetést arra is, hogy a felvételen jól látható sértetti ruházat átkutatása, a zsebek „kiforgatása” az idegen értékek megszerzésére irányult. A törvényszék az indokolási kötelezettségét igen nagy részletességgel és meggyőző erővel teljesítette, melyben

foglaltakkal a másodfokú bíróság egyetértett azzal a megjegyzéssel, hogy a bizonyítás azért az indokolthoz képest kissé terjedelmesebb volt, miként az ítélet indokolása is.

[18] A tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Mindezen elvek érvényre juttatása garantálja az elsőfokú bíróság ún. ténybíróági jellegét. Ezen elvek a felülbírált ügyben a kisebb ténybeli kiegészítéssel maradéktalanul érvényesültek.

[19] A másodfokú eljárásban előterjesztett védelmi bizonyítási indítvány elutasításának elsődleges indoka maga a tényállás fő kérdésekben való megalapozottsága volt, ami kizárja a másodfokú eljárásban a bizonyítás lefolytatását, mert arra csak a megalapozatlanság, új tény állítása, vagy lényeges eljárási szabálysértés orvoslása esetén van perjogi lehetőség. Egyik eset sem állt fenn. Az I. r. vádlott intézeti magatartására, tanulmányaira rendelkezésre álltak a szükséges okiratok. A terhelti nevelők tanúkihallgatására sem volt szükség, hiszen egyrészt e körben a tények már nem képezték a vád részét, másrészt a javítóintézet a szükséges okiratokat a bíróságok rendelkezésére bocsátotta, melyek értékelhetők is voltak. A védő a nyilvános ülésen a sértett tartózkodási helyének megállapítása iránti további kutatást, nemzetközi körözés kibocsátását indítványozta, mert személyes részvétele mellőzhetetlen. Kétségtelen, hogy a sértett tanúkihallgatása indokolt lenne, arra azonban objektív lehetőség nincs, amint azt már az elsőfokú bíróság helyesen megállapította, törvényesen elutasítva a sértett tartózkodási helyének megállapítását célzó további eljárási cselekmény elvégzésére irányuló bizonyítási indítványt. Erre a másodfokú eljárásban sem volt alap, a sértett nyomozási vallomása törvényesen értékelés körébe vonható, másfelől egy tanú „nemzetközi körözésének”, külföldi elfogásának nincsenek is perjogi alapjai. A soron kívül folytatandó ügyben a sértett körözésének fenntartása, kibővítése szóba sem kerülhetett. Összegezve: a fiatakorú vádlott védőjének sem a személyi, sem az okirati bizonyítást érintően előterjesztett indítványa nem hozott fel olyan körülményt, mely a fellebbezési eljárásban a bizonyítás kiegészítését tette volna lehetővé.

[20] Az anyagi jogi kérdések felülbírálatakor előre kell bocsátani, hogy a törvény főszabálya értelmében az elkövetéskor hatályos büntető törvény alkalmazandó [Btk. 2. § (1), (2) bekezdés].

[21] Az elsőfokú bíróság büntethetőségi akadály hiányában törvényesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, helyálló indokokkal elvetve a jogos védelemre hivatkozó védekezést, hiszen a sértett nem indított jogtalan támadást a vádlottak ellen és annak közvetlen veszélye sem fenyegetett és alappal vélt jogos védelemre sem lehet hivatkozni az irányadó és elsődlegesen a valóságot megfelelően tükröző kamerafelvételen nyugvó tényállás alapján.

[22] A cselekmény minősítése azonban téves.

[23] Fk. Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak ugyanis nem az alapeseti emberölés büntetnének kísérletét és azzal bűnhalmazatban a kifosztás büntetét, hanem a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerinti nyereségvágyból elkövetett emberölés büntetnének a kísérletét [Btk. 10. § (1) bekezdés] valósították meg, melynek a Btk. 13. § (3) bekezdése alapján társtettesei.

[24] Az elkövetők aktuális tudattartalmára, ezáltal szándékára az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető jogegységi határozat (BJE, Magyar Közlöny 2013/125.,127.) I.2.A. és B. pontjainak a bíróságokra kötelező iránymutatása szerint a tárgyi (objektív) és alanyi (szubjektív) tényezőkből lehet következtetni. A vádlottak ítéletben is jelzett, önhibából eredő és a büntetőjogi felelősség alól nem mentesítő ittas állapota folytán az alanyi tényezők is a tárgyi körülmények alapján voltak megítélhetők (III. számú Büntető Elvi Döntés). Az elkövetési magatartás jellege, a sértett fejének támadása kézzel és rúgásokkal azt támasztja alá, hogy az elkövetés idején (BH2023. 88) mindkét vádlottban felmerült a passzív alany halálának lehetősége és ezen eredménybe belenyugodva cselekedtek, azaz eshetőleges ölési szándékuk rögzíthető, miként azt a törvényszék is helyesen megállapította. A testi épséget sértő és a halálos eredményre kiterjedő szándék elhatárolásakor főként a pusztán kézzel, lábbal véghez vitt támadás formája, a támadott testjének, s részben a kifejtett erőbehatások intenzitása szolgált alapul.

[25] A vádlottak az ölési cselekményt vagyoni haszonszerzés, idegen értékek megszerzése érdekében hajtották végre, a *nyereségvágyból elkövetés* [Btk. 160. § (2) bekezdés b) pont] mint összetett bűncselekmény (rablás és emberölés) megállapítása sem mellőzhető (BH1993. 213). A cselekmény elsődlegesen azért nem minősül kifosztásnak, mert a vádlottakban már a bántalmazás folyamatában létrejött a dologelvételre irányuló szándék, ezt erősíti meg a többszörös kutatás a sértetti ruházatban, majd a sapka birtokbavétele és elvétele is annak megjegyzésével, hogy bármilyen ingó elvétele nélkül már kísérleti szakba lépett volna az erőszakos vagyon elleni bűncselekmény, mely az ölési szándék folytán a súlyosabban minősülő emberölés büntetnének kísérletét valósította meg. A nyereségvágyból elkövetett emberölésnél nem feltétel, hogy a dolog elvételére irányuló szándéknak már kifejezetten mintegy előkészületi cselekményként, tervszerű formában a sértetti bántalmazás előtt ki kell alakulnia, arra sor kerülhet, mint ahogy jelen esetben is a bántalmazás folyamatában. A vádlottak nem a sértett védekezésre képtelen állapotba hozása, verése után törekedtek csak a sértetti ingóságok elvételére, hanem már a tettelegesség során, és nem is csupán annak végső fázisában. Cselekményük helyesen ezért – amint az elsőfokú ügyészség is kifejtette – nem alapeseti emberölés kísérletének és kifosztásnak, hanem e részben nyereségvágyból elkövetett emberölés kísérletének minősül.

[26] A *különös kegyetlenséggel* elkövetés [Btk. 160. § (2) bekezdés d) pont] megállapítására azonban – osztva az elsőfokú bíróság álláspontját – valóban nem kerülhetett sor. Ennek elsődleges és alapvető oka, hogy a vádlotti cselekvőség épp a fejre irányuló és többszörös, nem vitásan durva, de viszonylag kisebb számú sérülést előidéző volta folytán minősül élet

elleni cselekmény kísérletének és nem életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének, vagy súlyos testi sértés büntettének. E részben a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével és indokaival. A kamerafelvételen is nyomon követhető és a tényállásba foglalt cselekmény valóban súlyosan sérti az alapvető emberi normákat és embertelen, „kegyetlen” tett, de nem éri el azt a fokú gátlástalan brutalitást, mely a minősítő körülmény megállapítására adna alapot. A sértett legsúlyosabb, koponyasérülése a II. r. vádlott általi első ökölütés és a földre esés következménye, a további, a földön fekvő testet, fejet érő traumák, főként a fejre irányzott ütések, rúgások már nem hoztak létre nagyobb számú és különösen az életet veszélyeztető, súlyosabb sérüléseket. A cselekmény különös kegyetlenséggel elkövettként minősítése kétszeres értékelést jelentene, mert éppen a bántalmazás módja folytán állapítható meg az eshetőleges ölési szándék az egyébként még életveszélyes eredményt sem létrehozó sérülések okozásakor.

[27] A részletezett okok alapján ezért a másodfokú bíróság a bűnhalmazat helyett a nyereségvágyból elkövetett emberölés büntette kísérletének törvényi egységét állapította meg.

[28] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi körülményeket alapvetően helyesen feltárta. A védekezésre képtelen állapotú sértett sérelmére elkövetés és a sértetti „testi-lelki” szenvedés mobil telefonnal való rögzítése helyett viszont az súlyosít mindkét vádlottnál, hogy tettük közel áll a különös kegyetlenséggel elkövetés minősítő körülményhez, ha nem is valószínűsíti meg azt. Az ítélet indokolása e részben kissé ellentmondó is a minősítési résszel, hiszen olyan brutalitás jelenik meg, mely már a minősített eset körébe vonható, holott azt a bíróság – alappal – nem állapította meg. Az eljárás hosszú időtartama viszont érdemi enyhítő tényezőt nem jelent, mert a cselekmény óta csak két és fél év telt el, mely még a fiatakorúnál sem jelent az elévülési időre tekintettel olyan tartamot, mely a [280] bekezdésben idézett EJB és alkotmánybírósági gyakorlat szerint a cselekmény enyhébb megítélését indokolná.

[29] A helyesbítés ellenére az elsőfokú bíróság a bűncselekmény elkövetésekor a tizenhatodik életévét be nem töltött fk. Terhelt1 I. r. vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetéskiszabási elveknek megfelelő, tetтарыos büntetést szabott ki, mely nem tekinthető sem túl szigorúnak, sem túl enyhének, ezért megváltoztatására a fellebbezésekkel szemben nem volt törvényes alap. E vádlottnál így törvényes a fiatakorúak börtönében végrehajtandó 4 év tartamú szabadságvesztés és az ahhoz igazodó közügyektől eltiltás. Ilyen tárgyi súlyú ügyben intézkedés, azaz javítóintézeti nevelés alkalmazására nem kerülhetett sor.

[30] Terhelt2 II. r. vádlott esetében azonban elsődlegesen a bűncselekmény súlyosabb minősítése folytán, figyelemmel előéletére és terhes életvezetésére is, az elsőfokú bíróság által kiszabott 8 év tartamú szabadságvesztés túl enyhe, melynek lényeges súlyosítása volt indokolt, ezért a másodfokú bíróság az ügyészégi fellebbezést e részben alaposnak találva a szabadságvesztést a Btk. 160. § (2) bekezdésében meghatározott törvényi tényállásban megjelölt törvényi minimumra, azaz 10 évre súlyosította a közügyektől eltiltás érintetlenül hagyásával. E büntetés már kifejezi az elkövető és az elbírált büntett társadalomra veszélyességét és tükrözi az ítélet belső arányait is.

[31] A II. r. vádlottal szemben a minősítés megváltoztatása miatt a szabadságvesztést a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pont ad) alpont 1. fordulata alapján [Btk. 160. § (2) bekezdés szerinti emberölés] fegyházban kell végrehajtani.

[32] Az I. r. vádlottnál a feltételes szabadságra bocsáthatóságra és a beszámításra, a II. r. vádlott vonatkozásában a feltételes szabadságra bocsátásból kizárásra vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezések törvényesek.

[33] Az elsőfokú bíróság helyesen határozott a lefoglalt bűnjelekről és részben a bűnügyi költség viseléséről is.

[34] A tárgyalási szakban végzett kiegészítő orvosszakértői vélemény díját azonban nem az államnak, hanem a vádlottaknak kell viselni, mivel a bizonyítás kiegészítése szükséges volt, és érdemi kihatással is bírt az alap véleményre és a tényállásra is, hiszen a legsúlyosabb sérülés helyét a fej más részén jelölte meg. E kardinális bizonyíték beszerzésével felmerült költséget a bűnösnek kimondott vádlottaknak kell viselnie a Be. 574. § (1) bekezdés és (4) bekezdés 2. mondata alapján (egyetemleges kötelezés). az nem terhelhető az államra a Be.576. § (1) bekezdés alkalmazásával. Az ügygondnoki díj kapcsán azonban az ítélőtábla egyetértett az elsőfokú rendelkezéssel, hogy e költséget az állam viseli, megjegyezve, hogy a saját akaratából ismeretlen helyre távozott sértettnél nem volt feltétlenül indokolt a pártfogó ügyvéd bevonása, e tény is a költségben marasztalás ellen szól.

[35] Az ítélőtábla a kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a szükséges részben (a cselekmények minősítése, büntetéskiszabás és bűnügyi költség viselése) megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be.605. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

[36] Fk. Terhelt I. r. vádlottnál az előzetes fogvatartás beszámítására vonatkozó rendelkezés a Btk. 92. § (1), (2) bekezdésén alapszik.

[37] A másodfokú eljárásban az I. r. vádlott kirendelt védőjének és a sértetti ügygondnoknak az eljárásával kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget az ítélőtábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg, melyet az I. r. vádlott esetében részben a Be. 613. § (2) bekezdés b) pont, a II. r. vádlottnál a Be. 574. § (3) bekezdés alkalmazásával az állam visel.

[38] A másodfokú ítélet ellen a Be. 615. § (1), (2) bekezdés értelmében ellentétes döntés hiányában fellebbezésnek nincs helye.

Debrecen, 2024. november 11.

Dr. Háger Tamás sk. a fiatalok tanácsának elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. a fiatalok bíróját, Dr. Bakó József sk. a fiatalok bíróját

Záró: A Debreceni Törvényszék 17.Fk.235/2023/118. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Fkf.I.527/2024/29. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2024. november 11.

Dr. Háger Tamás sk.
a fiatalok
tanácsának elnöke